

Ajuntament
de Barcelona

125
anys

BIBLIOTECA
PÚBLICA
ARÚS

El 24 de març de 1895 s'inaugurava a Barcelona la primera biblioteca que volgué ser denominada pública, oberta a tothom i adreçada a tothom, amb un fons bibliogràfic ambiciós que pretenia aplegar una àmplia representació de les principals fites i anàlisis del coneixement i el pensament de l'època. Fou llegada al poble de Barcelona amb la intenció de formar, informar i també distreure.

Joan Altés

La persona que ho va fer possible fou Rossend Arús i Arderiu (1844-1891), un escriptor i dramaturg amb una obra extensa i important, republicà federal, catalanista i lliurepensador, maçó, i sincer filantrop. Va voler dedicar una part important del seu patrimoni i fortuna per a la creació de la Biblioteca. En el seu testament nomenà hereus de confiança i marmessors al conegut polític Valentí Almirall i a l'administrador dels negocis familiars Antoni Farnés perquè, seguint les seves indicacions, s'encarreguessin de la seva organització i obertura.

La Biblioteca es va obrir al públic amb una gran festa popular, que va tenir molt ressò i va comptar des d'un principi amb la implicació i simpatia de la major part de les entitats. Associacions culturals i també populars del moment, al costat d'un gran nombre de persones individuals que s'uniren a la celebració, visitaren la Biblioteca i signaren el corresponent llibre d'adhesions.

El poble de Barcelona quedava representat estatutàriament per un patronat en què es reservava la presidència a l'Alcalde i comptava amb dos regidors, un representant de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona, un altre de la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona, i quatre ciutadans triats pels seus mèrits.

La Biblioteca ha mantingut una intensa i regular activitat al llarg de tots aquests anys, sols interrompuda a partir del 1939 davant la nova situació que es creà a la ciutat després de la victòria militar del general Franco. Tanmateix el Patronat, amb alguns ajuts externs, aconseguí mantenir l'entitat i la reobertura.

Actualment, s'ha convertit en una biblioteca de recerca especialitzada en maçoneria, moviment obrer, anarquisme i el catalanisme. També, més recentment, en l'univers de Sherlock Holmes, ja que compta amb una important i reconeguda mundialment col·lecció sobre el personatge. Així mateix, conserva un fons patrimonial molt ampli, sovint amb una documentació única, això sí, amb un predomini d'obres publicades al segle XIX i primer terç del XX.

Josep Maria Oliver

Ramon Ojeda

PROGRAMA D'ACTIVITATS

La Biblioteca, a causa de les vicissituds històriques, ha esdevingut per a una part de la ciutadania, una gran desconeguda. Per aquest motiu, des d'un inici, vam voler organitzar tot un seguit de conferències per tal de donar-la a conèixer al barri, a la ciutat i a tot el país, durant tot l'any, a partir de la inauguració.

La crisi provocada per la pandèmia al mes de març va obligar-nos a posposar les activitats i posteriorment a reformular el calendari d'actes per ajustar-lo als mesos que queden fins al mes de març de 2021. En podeu consultar el detall en el programa adjunt.

La nostra idea era que algunes conferències tinguessin lloc a la Biblioteca i d'altres, realitzar-les en institucions vinculades d'alguna forma amb nosaltres, per tal d'ampliar el públic que ja ens coneix. Així hem aconseguit la col·laboració de les següents entitats:

Ajuntament de Barcelona, Diputació de Barcelona, Teatre Nacional de Catalunya, Casal de Barri de Transformadors, Universitat Pompeu Fabra Biblioteca Museu Víctor Balaguer, Institut d'Estudis Catalans i la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona.

A més hem comptat amb la col·laboració desinteressada dels conferencians següents:

Pere Gabriel, Josep Pich, Pere Sánchez, Montserrat Comas, Magí Sunyer, Ramon Pinyol, Margalida Tomàs, Manuel Vicente, Emili Samper, Susanna Tavera, Ferran Requejo, Jordi Casasses i Borja de Riquer.

També volem agrair l'ajut en organitzar-ho tot, als treballadors de la Biblioteca i al Districte de l'Eixample.

Josep Maria Oliver

Per a més informació: arus@bpa.es

Amb el suport:

